

08 επαναληπτικά θέματα

Α' ΛΥΚΕΙΟΥ ΑΡΧΑΙΑ

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ: ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ «ΕΛΛΗΝΙΚΑ»

A. Κείμενο 1 (Βιβλίο 2, Κεφάλαιο 3, §§ 51-53)

Πάλιν δέ εἰσελθών εἶπεν: «Ἐγώ, ὡς βουλή, νομίζω προστάτου ἔργον εἶναι οἶου δεῖ, ὃς ἀν δόρῶν τούς φίλους ἐξαπατωμένους μή ἐπιτρέπῃ. Καί ἐγώ οὖν τοῦτο ποιήσω. Καί γάρ οἶδε οἱ ἐφεστηκότες οὐ φασιν ἡμῖν ἐπιτρέψειν, εἰ ἀνήσομεν ἄνδρα τόν φανερῶς τήν ὀλιγαρχίαν λυμαινόμενον. Ἐστι δέ ἐν τοῖς καινοῖς νόμοις τῶν μέν ἐν τοῖς τρισχιλίοις ὅντων μηδένα ἀποθηῆσκειν ἀνευ τῆς ύμετέρας ψήφου, τῶν δ' ἐξω τοῦ καταλόγου κυρίους εἶναι τούς τριάκοντα θανατοῦν. Ἐγώ οὖν, ἔφη, Θηραμένην τουτοί ἐξαλείφω ἐκ τοῦ καταλόγου, συνδοκοῦν ἀπασιν ἡμῖν. Καί τοῦτον, ἔφη, ήμεῖς θανατοῦμεν».

Ακούσας ταῦτα ὁ Θηραμένης, ἀνεπήδησεν ἐπί τήν ἐστιαν καί εἶπεν: «Ἐγώ δ' ἔφη, ὡς ἄνδρες, ίκετεύω τά πάντων ἐννομάτατα, μή ἐπί Κριτίᾳ εἶναι ἐξαλείφειν μήτε ἐμέ μήτε ύμῶν ὃν ἀν βούληται, ἀλλ' ὅνπερ νόμον οὗτοι ἔγραψαν περὶ τῶν ἐν τῷ καταλόγῳ, κατά τοῦτον καί ύμῖν καί ἐμοί τήν κρίσιν εἶναι.

Καί τοῦτο μέν, ἔφη, μά τούς θεούς οὐκ ἀγνοῶ, ὅτι οὐδέν μοι ἀρκέσει ὃδε ὁ βωμός, ἀλλά βούλομαι καί τοῦτο ἐπιδεῖξαι, ὅτι οὗτοι, οὐ μόνον εἰσί περὶ ἀνθρώπους ἀδικώτατοι, ἀλλά καί περὶ θεούς ἀσεβέστατοι. Υμῶν μέντοι, ἔφη, ὡς ἄνδρες καλοί καγαθοί, θαυμάζω, εἰ μή βοηθήσετε ύμῖν αὐτοῖς, καί ταῦτα γιγνώσκοντες ὅτι οὐδέν τό ἐμόν ὄνομα εὐεξαλειπτότερον ἡ τό ύμῶν ἑκάστου».

Κείμενο 2 (Βιβλίο 2, Κεφάλαιο 4, §§ 1)

Τέτοιος στάθηκε ο θάνατος του Θηραμένη. Τότε πια θεώρησαν οι Τριάντα πως ήταν ελεύθεροι να τυραννούν δίχως φόβο. Όχι μόνο απαγόρευσαν σ' όσους δεν ήταν γραμμένοι στον κατάλογο να μπαίνουν στην πόλη, αλλά τους άρπαζαν κι από μέσα απ' τ' αγροκτήματά τους για να τους πάρουν, αυτοί κ' οι φίλοι τους, τη γη τους. Οι κατατρεγμένοι κατέφευγαν στον Πειραιά, μα κ' εκεί συνεχιζόταν ο διωγμός. Τα Μέγαρα κ' η Θήβα γέμισαν πρόσφυγες.

(Μετάφραση: Ρόδης Ρούφος)

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Να μεταφράσετε τα αποσπάσματα:
 «Πάλιν δέ εἰσελθων.....λυμαίνομενον.»
 «Άκούσας ταῦτα.....τὴν κοίσιν εἶναι.»

(Μονάδες 30)

2. ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

α) Να σχολιάσετε τη φράση: «...ό Θηραμένης, ἀνεπήδησεν ἐπὶ τήν ἐστίαν...ίκετεύω...».

(Μονάδες 10)

β) Γιατί χαρακτηρίζονται οι Τριάκοντα «ἀδικώτατοι» και «ἀσεβέστατοι»; (Να ληφθεί υπόψη και το μεταφρασμένο κείμενο)

(Μονάδες 10)

3. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- Ποια τα χαρακτηριστικά του υπεύθυνου πολίτη κατά τον Θουκυδίδη;

(Μονάδες 10)

4. ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΑ

- Να βρείτε ετυμολογικά συγγενείς λέξεις μέσα από το κείμενο με τις παρακάτω: γνωστός, φήμη, γράμμα, νόμισμα, αλοιφή.

(Μονάδες 10)

5. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

α) Η § 52 να γραφεί με την αλλαγή: ὁ Θηραμένης = οἱ φεύγοντες.

β) Να κλιθούν στον αντίθετο αριθμό: ἐγώ, ἄνδρα, τοντονί, ὄνομα.

γ) ἀκούσας, γιγνώσκοντες: να αντικατασταθούν χρονικά οι μετοχές.

δ) ἐννομώτατα, ἀδικώτατοι, ἀσεβέστατοι: να γραφούν οι βαθμοί στα αντίστοιχα επιρρήματα.

(Μονάδες 20)

6. ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ

α) Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τις υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου: ἀποθνήσκειν, κυρίουν, πάντων, οὐδέν, τοῦτο.

(Μονάδες 5)

β) Να συνδέσετε τους επιφράζομενους προσδιορισμούς της στήλης Α (§ 52-53) με τους χαρακτηρισμούς της στήλης Β.

A

1. ἐπί τήν ἐστίαν
2. κατά τοῦτον
3. μόνον
4. περί ἀνθρώπουνς
5. καὶ ταῦτα γιγνώσκοντες

B

- α. ποσού
- β. αναφοράς
- γ. συμφωνίας
- δ. εναντίωσης
- ε. τόπου (στάση)

(Μονάδες 5)

